

Aan de leden van de gemeenteraad

Behandeld door	A. Potijk	Datum	30 juni 2017
Doorkiesnummer	030 – 28 63229	Ons kenmerk	4587359
E-mail	a.potijk@utrecht.nl	Onderwerp	Beantwoording toezegging Sancties en escalatiemodel revolverend fonds jongvolwassenen
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte raadsleden,

In de commissie Mens en Samenleving van 22 juni j.l. is het raadsvoorstel 'Revolverend Fonds Jongvolwassenen' besproken. In de bespreking hebt u aangegeven inzicht te willen hebben in de mogelijkheden voor het opleggen van sancties aan jongvolwassenen, die zich niet aan de voorwaarden van de deelname aan het fonds houden. In deze brief informeren we u uitgebreider over de voorwaarden voor deelname aan het fonds, de (juridische) mogelijkheden die er zijn om sancties op te leggen en het escalatiemodel indien jongeren zich niet aan de voorwaarden van het fonds houden. U kunt deze informatie betrekken bij de bespreking van het voorstel in de raad van 6 juli aanstaande.

Voorwaarden deelname fonds

Van jongvolwassenen die deelnemen aan het fonds wordt verwacht dat zij de restschuld binnen 3–5 jaar terug betalen aan de gemeente en zich inzetten voor activatie, dat wil zeggen: een baan vinden, een studie volgen en afmaken, of deelnemen aan dagbesteding. Indien de jongvolwassene gemotiveerd is en actief aan de slag wil met zijn schulden en toekomst dan wordt een aanvraag voor het fonds ingediend. Deze aanvraag doet de jongvolwassene samen met de begeleider van een van de partijen. Na aanvraag neemt de gemeente een besluit. In dit besluit (de subsidiebeschikking) zijn de voorwaarden voor deelname aan het fonds opgenomen.

Het is mogelijk dat een jongvolwassene zich niet aan de voorwaarden houdt, omdat:

- De jongvolwassene verzuimt om de schuld terug te betalen;
- De jongvolwassene verzuimt om zich in te zetten voor activatie.

De kans dat jongvolwassenen de schuld niet terug betalen is zeer gering, omdat zij na toelating tot het fonds worden opgenomen in budgetbeheer. Het inkomensbeheer wordt dan (gedeeltelijk) overgenomen door de gemeente. Op deze manier houdt de gemeente de terugbetaling van de schuld in op het inkomen van de jongvolwassene. Daardoor is er een grote mate van zekerheid van terugbetaling. Bij uitzondering kan het zijn dat de jongere zijn bankrekening wijzigt en het inkomen niet terechtkomt bij de gemeente, of omdat een jongere geen inkomen meer heeft. We verwachten echter dat jongeren zich inzetten voor activatie, omdat er aan de voorkant gemotiveerde jongeren geselecteerd worden. In de praktijk kan het natuurlijk toch voorkomen dat jongeren (meermaals) de afspraken niet nakomen. De sancties en het escalatiemodel zullen wij vooraf helder en duidelijk communiceren.

Sancties en escalatiemodel

Mocht een jongvolwassene toch verzuimen om de schuld terug te betalen of niet deel te nemen aan activatie dan is het mogelijk om sancties op te leggen, deze sancties zijn gebaseerd op de overeenkomst tussen de gemeente en de jongere. De mogelijkheden voor het opleggen van een sanctie zijn hieronder uiteengezet. Daarnaast is een escalatiemodel uitgewerkt voor het toepassen een sanctie.

Sancties

1. Opleggen van een financiële sanctie bij de eerste, of tweede overtreding

Juridisch gezien is het mogelijk om een jongere een financiële sanctie op te leggen na een eerste of tweede overtreding. Het is mogelijk om de beschikking in te trekken of ten nadele van de jongvolwassene te weigeren als deze zich niet houdt aan de voorwaarden. In dat geval moet de jongvolwassene het subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugbetalen. Echter hebben deze jongeren weinig inkomen en wordt het schuldbedrag hiermee hoger. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat een financiële sanctie vaak niet leidt tot gedragsverandering. Daarom is het toepassen van deze sanctie niet wenselijk.

2. Participatie als middel voor herstel niet nakomen verplichtingen

Indien jongeren ongeoorloofd¹ zich niet aan de voorschriften in het kader van de kredietverstrekking houden, dan kunnen zij bij een eerste, of tweede waarschuwing deze fout herstellen in de vorm van (aanvullende) participatie. Dat wil zeggen dat de jongere zich voor een bepaald aantal uur inzet bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. In dat geval wordt er geen financiële sanctie opgelegd.

3. Terugvorderen van het verstrekte bedrag inclusief een financiële sanctie

Indien de deelname aan het fonds wordt beëindigd kan de bijdrage uit het fonds (restschuld) volledig terug worden gevorderd van de jongere, inclusief een rentepercentage over het schuldbedrag. Het gaat dan om de wettelijke rente. Voor overeenkomsten met overheidsorganisaties bedraagt de wettelijke rente op dit moment 8% per jaar.

Onder restschuld wordt het bedrag uit het fonds verstaan waarmee de gemeente de schulden heeft afgekocht. Als de jongere niet langer voldoet aan voorwaarden dan is het voor de gemeente juridisch niet mogelijk om de totale schuldenlast voor afkoop van de schuldeiser terug te vorderen. De redenen hiervoor zijn:

- De gemeente is geen schuldeiser voor de oorspronkelijke schulden, en dus komt aan de gemeente geen vorderingsrecht toe;
- De gemeente treedt niet in de rechten van de oorspronkelijke schuldeisers;
- Bovendien zijn die schulden inmiddels tenietgegaan door de betaling aan de schuldeiser

Omdat sanctie 1 niet wenselijk is wordt deze niet toegepast. Voor het jongvolwassenenfonds passen we daarom sanctie 2 en 3 toe. Dit is uitgewerkt in onderstaand escalatiemodel.

Escalatiemodel

- Eerste overtreding van de gemaakte afspraken (de jongere betaalt een maand niet, of valt eenmalig uit voor werk, studie, dagbesteding)

Er volgt een gesprek met de jongere over de oorzaak van het verzuim. Er worden afspraken gemaakt over het herstel van de overtreding door bijvoorbeeld aanvullende activiteiten te verrichten (zoals

¹ De situatie van jongeren vereist maatwerk. Het niet voldoen aan de afspraken in het kader van de kredietverstrekking kunnen per geval verschillend worden beoordeeld.

Datum: 30 juni 2017

beschreven in sanctie 2). Ook wordt de jongere verteld dat indien hij/ zij nog twee keer de fout in gaat, de deelname aan het fonds wordt beëindigd.

- Tweede overtreding van de gemaakte afspraken

Er volgt opnieuw een gesprek met de jongere over de oorzaak van het verzuim. Er worden opnieuw afspraken gemaakt over het herstel van de overtreding. De jongere krijgt een laatste waarschuwing. Indien hij/ zij opnieuw de fout in gaat dan wordt de deelname aan het fonds beëindigd.

- Derde overtreding van de gemaakte afspraken

Deelname aan het fonds wordt beëindigd. Dit houdt in dat de begeleiding stopt. Ook moet de jongere de restschuld volledig terug betalen aan de gemeente met wettelijke rente.

Onder restschuld wordt het bedrag verstaan waarmee de gemeente de schulden heeft afgekocht. Dus indien een jongere een oorspronkelijke schuld had van €7.000 en de gemeente deze schuld voor €1.000 afkoopt van schuldeisers, dan wordt het bedrag van €1.000 plus 8% verhaald op de jongere. De reden om bovenstaande sanctie pas toe te passen als de jongere meerdere malen de fout in is gegaan is dat jongeren over het algemeen meer moeite hebben om afspraken na te komen, ook al zijn zij gemotiveerd. We willen voorkomen dat jongeren te snel uit het fonds worden gezet, maar hen juist motiveren om hun leven weer op de rit te krijgen om zo een duurzaam effect te behalen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,